

Asia: Lausuntopyyntö, YVA-selostus, Santakankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke, Siikainen, Kankaanpää (VARELY/7980/2022)

Varsinais-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Pohjan Voiman Santakankaan Tuulipuisto Oy suunnittelee 7 tuulivoimalan tuuli- ja aurinkovoimapuistoa Satakuntaan pääosin Siikaisten kunnan alueelle ja osittain Kankaanpään kunnan alueelle. Aurinkovoimaloiden alue on n. 178 ha. Voimaloiden kokonaiskorkeus on 300 m ja hankkeen kokonaislaajuus on n. 1710 ha.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy pääasiassa Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Santakankaan YVA-selostuksessa on perehdytty hyvin olemassa olevaan kirjallisuuteen.

Tästä huolimatta lähimmät voimalat sijaitsevat 300 m päässä metson soittimista. Olemassa olevan kirjallisuuden perusteella, kuten selostuksessakin häiriöetäisyyksistä esitetään, 300 m on riittämätön etäisyys tuulivoimalan ja soitimen välillä.

On syytä myös huomioida, että konsulttien tekemät raportit eivät ole verrattavissa tieteelliseen tietoon, jossa tutkimusaineisto on käsitelty käyttäen tilastollisia menetelmiä ja analyysijä, joilla hallitaan tiedon epävarmuutta, ja joka on sen jälkeen vertaisarvioitu. Kartoitukset ja raportit eivät ole siis tutkimuksia, vaan selvityksiä, kartoituksia tai seurantaraportteja. Niistä puuttuvat tutkimuksen tunnusmerkit ja rakenteet, eikä niitä ole referoitu tieteellisin menetelmin. Ensisijaisesti vaikutusten arvioinneissa tulisi tukeutua olemassa olevaan tieteelliseen kirjallisuuteen.

Luke puoltaa selostuksessa linnuston osalta ehdotettuja lieventämistoimia.

Hankealueella saattaa esiintyä ja todennäköisesti esiintyy saukko, vaikka sitä ei hankkeen selvityksissä havaittu. Luke huomauttaa, että mikäli saukon käyttämien vesistöjen yli kohdistuu rakentamista, tulee saukko huomioida sillan tai rummun rakenteissa ja rakentamisen ei tule kohdistua saukon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyyteen.

Hankealue sijoittuu Isojoen susireviirin keskelle. Hankealueelta on havainto metsäpeuratokasta. Viereisellä Haapakeitaan Natura-alueella arvioidaan olevan jatkossa merkitystä metsäpeuran elinympäristönä, mutta sieltä ei vielä ole tehty varmistettuja metsäpeurahavaintoja.

Hankealue rajautuu Haapakeitaan Natura-alueeseen. Selostuksen mukaan etäisyyttä lähimpään tuulivoimalaan on vähimmillään 700 m ja aurinkopaneeleihin 600 m. Osalle lajeista tämä etäisyys on Luken näkemyksen mukaan riittämätön.

Yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa on tarkasteltu monipuolisesti ja ne nähdäänkin selostuksessa merkittäväksi monen lajin esim. suden osalta sekä alueen läheisyyteen sijoittuvalle Haapakeitaan Natura-alueelle. Luke puoltaa tätä arviota.

Hankealueella Rynkäjoessa esiintyy euroopanmajava. Tuulivoiman vaikutuksia majavaan ei tunneta, mutta hankkeen jatkosuunnittelussa majava on syytä huomioida. Majavan toiminta saattaa toisaalta tuottaa haasteita esim. rakennettavalle tiestölle (tulviminen) ja toisaalta hanke saattaa vaikuttaa majavan liikkumiseen, toimintaan ja ravinnonhankintaan teiden, voimaloiden ja joenylitysten sijoituessa majavalle keskeisiin ympäristöihin.

Taimenen kannalta on olennaista suunnitella työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin: valumavesien ohjailu, ojien selkeytysaltaat, maansiirtotöiden ajoitus, voimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden sijoitus alueelle on tehtävä lähivesistöt huomioiden. Samoin on vältettävä esim. teiden rakentamista purojen ja muiden uomien yli, ja jos niitä tehdään, ne on toteutettava siten, ettei muodostu pysyviä eikä tilapäisiä vaellusesteitä.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesistövaikutuksiin ja arvioida erilaisia tapoja jokeen kohdistuvan kiintoainekuormituksen ja muiden vaikutusten minimoimiseksi. On syytä huomioida myös se, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus (erityisesti humuskuormituksen tapainen hienojakoinen aines) vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.

Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot ja tässä hankkeessa taimen) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

3 Lausunnon tiivistelmä

Kanalintujen osalta Luke huomauttaa, että olemassa olevan kirjallisuuden perusteella 300 m etäisyys tuulivoimalan ja soitimen välillä on riittämätön. Hankkeessa tulee kiinnittää myös erityistä huomiota vesistövaikutuksiin ja arvioida erilaisia tapoja jokeen kohdistuvan kiintoainekuormituksen ja muiden vaikutusten minimoimiseksi. Selostuksessa on monelta osin varovaisuusperiaatteen mukaisesti arvioitu hankkeella ja erityisesti yhteisvaikutuksilla muiden tuulivoimahankkeiden kanssa olevan potentiaalisesti merkittäviä vaikutuksia osaan lajeista. Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on kuitenkin toistaiseksi vain vähän tietoa. Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot ja taimen) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

Lisäksi on syytä huomioida, että yhteisvaikutus ei välttämättä ulotu vain tiettyjen yksilöiden reviireille, vaan se saattaa kertautua populaatiotasolla laajassa mittakaavassa rakentuvien tuulivoima-alueiden myötä.

Nina Peuhkuri

Kehittämispäällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 01.07.2024 klo 09:37:41.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: